LAUSUNTO
Maa – ja metsätalousvaliokunta
Suomen eduskunta

HALLITUKSEN ESITYS ELINTARVIKEMARKKINALAIKSI JA LAIKSI OIKEUDENKÄYNNISTÄ MARKKINAOIKEUDESSA ANNETUN LAIN 1 LUVUN 6 §:N JA 5 LUVUN 2 §:N MUUTTAMISESTA

Puutarhaliitto ry:n mielestä Suomeen tarvitaan uusi elintarvikemarkkinalaki ja henkilö, joka valvoo ja edistää tämän markkinalain toteutumista Suomessa. Puutarha-alalla on satoja pk-yrityksiä, joiden on yksin vaikea pitää puoliaan kiristyneessä markkinatilanteessa. Tilanteessa, jossa ostajat ovat harvoja ja joilla on paljon valtaa markkinatilanteessa, voivat ilman vastaavaa lakia vaurioittaa vakavasti kotimaista tuotantoa. Pienillä ja keskisuurilla elintarvikeyrityksillä ei ole vastaavia taloudellisia puskureita kuin isoilla kauppaketjuilla.

Puutarhaliitto toteutti IP-laatujärjestelmän käyttäjille kyselyn, jossa selvitettiin tarvetta elintarvikekaupan valtuutetun tarpeesta. Vastanneista noin puolet koki, että tukkukaupan ostajien kanssa on ilmentynyt ongelmia viimeisen vuoden aikana. Ongelmat liittyvät sopimuksien pitämättömyyteen, hinnoitteluun ja kiristyneisiin laatuvaatimuksiin, joiden varjolla ostaja hallitsee kauppaa. Viime aikoina on tapahtunut myös ns. kasvisten pakkopalautuksia, jolloin kauppa ei ota vastuuta ostamistaan tuotteista vaan palauttaa ne myyjälle korvauksetta.

Ostajia on vain muutamia ja he pystyvät hinnoittelun, erilaisten kaupanehtojen ja ostomäärien avulla hallitsemaan kaupankäyntiä. Pahimmillaan tämä voi johtaa viljely-yritysten talouden heikentymiseen, kotimaisen tuotannon vähentymiseen ja loppumiseen. Lisääntyvät laatuvaatimukset (=erilaiset laatujärjestelmät) aiheuttavat jo nykyään viljelijöille lisäkustannuksia, jotka syntyvät kaupan vaatimuksesta ja joista aikaisemmin vastasi kauppa. Myös nämä kustannukset tulisi siirtää kaupan maksettaviksi uudessa elintarvikelain toteutuksessa.

Kuluttajat puolestaan haluavat ostaa kotimaisia tuotteita, jotka ovat myös työllistävyyden, omavaraisuuden ja laadun puolesta kansantalouden kannalta merkittäviä.

Näihin perusteisiin viitaten Puutarhaliitto ry pitää tärkeänä, että elintarvikeketjun epäkohtiin puututaan luonnoksella olevalla elintarvikemarkkinalailla ja nimeämällä sen valvojaksi elintarvikekaupanvaltuutettu. Valtuutetun tehtävät ja oikeudet on kuvattu hyvin uudessa laissa ja riittänevät oikein käytettyinä ohjaamaan kauppaa nykyistä reilumpaan suuntaa.

Helsingissä, 19. lokakuuta, 2018

Timo Taulavuori, toimitusjohtaja
Puutarhaliitto ry
timo.taulavuori@puutarhaliitto.fi
p. 040 - 745 3005

Puutarhaliitto ry – Trädgårdsförbundet rf on valtakunnallinen puutarha-alan keskusjärjestö, jonka tehtävä on edistää puutarha-alan tunnettavuutta, tuotteiden ja palveluiden menekkiä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Liiton jäseninä on yli 60 puutarha-alan yhdistystä.

Puutarha-alan kokonaistuotannon arvo sisältäen vihertuotannon on 2,5 miljardia euroa (ALV 0 %) ja ala työllistää kasvukaudella 35 000 henkeä, joista 1/3 saa elantonsa alalta ympärivuotisesti. Puutarha-ala on kasvava ja kestävän kehittymisen ala ympäristönäkökulmasta. Puutarha-ala ja sen tuotteet sekä palvelut kasvattavat suomalaisten hyvinvointia.